

ΜΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΥΛΙΚΑ

ΠΟΛΥΜΕΡΗ | ΚΕΡΑΜΙΚΑ | ΣΥΝΘΕΤΑ ΥΛΙΚΑ | ΞΥΛΟ

Δομή | Ιδιότητες | Τεχνολογία | Εφαρμογές

2η Αναθεωρημένη Έκδοση

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι. ΠΑΝΤΕΛΗΣ

Καθηγητής Ε.Μ.Π.

Παπασωτηρίου

Ε Κ Δ Ο Σ Ε Ι Σ

ΑΘΗΝΑ 2008

Copyright © 2008 για την πρωτότυπη ελληνική έκδοση:
Δημήτρης Παντελής & Α. Παπασωτηρίου & ΣΙΑ Ο.Ε.,

Αποκλειστικότητα για την ελληνική γλώσσα:
Εκδόσεις Παπασωτηρίου
Κηφισού 46β
104 42, Αθήνα
Τηλ.: 210.33.23.300, Fax: 210.38.48.254
<http://www.papasotiriou.gr>
E-mail: oe@papasotiriou.gr

1η έκδοση: 1996
2η αναθεωρημένη έκδοση: 2008

ISBN: 978-960-7182-03-6

Υπεύθυνος παραγωγής έκδοσης: Παναγιώτης Ασωνίτης
Μακέτα εξωφύλλου: Response Advertising Ε.Π.Ε.
Γλωσσική επιμέλεια: Σοφία Χαροκόπου

Ηλεκτρονικά Μέσα Παραγωγής
Cosmosware, Αγ. Ιωάννου 53, Αγ. Παρασκευή, 153 42 Αθήνα
Τηλ.: 210 60.13.922, Fax: 210 600.16.42
E-mail: cosmosware@ath.forthnet.gr

Έργο εξωφύλλου: ΤΙΤΑ ΚΡΙΕΖΗ, από τη σειρά «Κοσμογονίες», λάδι σε μουσαμά, διαστάσεις 116 cm x 89 cm, Παρίσι 1965, Ιδιωτική συλλογή.

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή του παρόντος βιβλίου ή μέρους αυτού με οποιοδήποτε μέσο μηχανικό ή ηλεκτρονικό, χωρίς την έγγραφη εξουσιοδότηση του εκδότη.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ Α΄ ΕΚΔΟΣΗΣ

Το βιβλίο αυτό αναφέρεται στις προηγμένες τεχνολογίες και εφαρμογές μη μεταλλικών τεχνικών υλικών (πολυμερών, κεραμικών και συνθέτων υλικών) και έρχεται να καλύψει το κενό που υπάρχει στη σχετική ελληνική βιβλιογραφία.

Απευθύνεται κατά κύριο λόγο στους φοιτητές μηχανολογικών τμημάτων, αλλά και σε διδάσκοντες, ερευνητές, μηχανικούς βιομηχανιών και σε φοιτητές άλλων τμημάτων, οι οποίοι ασχολούνται με τη μελέτη της τεχνολογίας και των βιομηχανικών εφαρμογών των υλικών αυτών και οι οποίοι θα ήθελαν να εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους πάνω σε αυτούς τους τομείς.

Το βιβλίο αυτό είναι αποτέλεσμα πολλαπλών προσπαθειών συγγραφής κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, που διδάσκω το αντίστοιχο μάθημα στους φοιτητές του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών του Ε.Μ.Π.

Μεγάλος αριθμός φοιτητών, τόσο προπτυχιακών όσο και μεταπτυχιακών, συνέβαλε στη συνεχή βελτίωση των αρχικών κειμένων, μέσω των ερωτήσεων, σχολίων και υποδείξεών τους και γι' αυτό τους ευχαριστώ.

Για τη μετατροπή των σημειώσεων των ακαδημαϊκών παραδόσεων σε σύγγραμμα, απαιτήθηκαν διαδοχικές διορθώσεις μέχρι την οριστικοποίηση της τελικής μορφής του κειμένου. Ευχαριστώ την κ. Π. Π. Ψυλλάκη, διπλ. μηχανικό Ε.Μ.Π., που ανταποκρίθηκε πλήρως στις απαιτήσεις αυτού του βιβλίου και με συνέπεια και επίπονη προσπάθεια για την επιμέλεια του κειμένου και των σχεδίων, συνέβαλε στην απόδοση του τελικού κειμένου που σήμερα έχετε στα χέρια σας.

Ευχαριστίες, επίσης, απευθύνω στο προσωπικό του εκδοτικού οίκου Α.ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε. και ιδιαίτερα της COSMOSWARE για την άψογη συνεργασία μας, την τεχνική βοήθεια και επιμέλεια του συνολικού κειμένου.

Τέλος, ευχαριστώ θερμά την οικογένειά μου, για την ηθική συμπαράσταση και βοήθειά της.

Δημήτρης Ι. Παντελής

Αθήνα

Μάρτιος 1996

ΠΡΟΛΟΓΟΣ Β΄ ΕΚΔΟΣΗΣ

Η παρούσα δεύτερη έκδοση του βιβλίου «Μη Μεταλλικά Τεχνικά Υλικά» έρχεται να συνεχίσει την προσπάθεια που ξεκίνησε το Μάρτιο του 1996, όταν κυκλοφόρησε για πρώτη φορά το βιβλίο αυτό το οποίο αναφερόταν στις προηγμένες τεχνολογίες και εφαρμογές των μη μεταλλικών τεχνικών υλικών (πολυμερή, κεραμικά και σύνθετα υλικά).

Κατά τη διάρκεια της κυκλοφορίας του, εκτός από τη διάθεσή του στο ελεύθερο εμπόριο έχει επιλεγεί και διανέμεται δωρεάν ως βασικό σύγραμμα για την υποστήριξη της διδασκαλίας αντίστοιχων μαθημάτων σε τμήματα διαφόρων ΑΕΙ, ΤΕΙ και Στρατιωτικών Σχολών της χώρας.

Σημαντικοί λόγοι που οδήγησαν στην επανέκδοση αυτού του βιβλίου ήταν η ανάγκη συμπλήρωσής του με την προσθήκη ενός νέου κεφαλαίου που μελετά το Ξύλο και εισαγωγής ενός αριθμού διορθώσεων στο κείμενο.

Επίσης, η παρούσα έκδοση εμπλουτίστηκε σε ορισμένα σημεία, με γνώμονα κυρίως τις επισημάνσεις των διδασκομένων φοιτητών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, ενώ, τέλος, έλαβε υπόψη τις τελευταίες εξελίξεις σε ό,τι αφορά τα μη μεταλλικά τεχνικά υλικά.

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους ανθρώπους που συνέβαλαν στην υλοποίηση της παρούσας έκδοσης αυτού του βιβλίου. Πιο συγκεκριμένα, τους συνεργάτες μου, το διδάκτορα φυσικό κ. Δημήτρη Χριστούλη, τη διδάκτορα χημικό μηχανικό κυρία Ιωάννα Κυριοπούλου και τη μηχανολόγο μηχανικό Ε.Μ.Π. κυρία Χαρά Σαράφογλου.

Ευχαριστίες, επίσης, απευθύνω στο προσωπικό του εκδοτικού οίκου Α.ΠΑΠΑΣΩΤΗΡΙΟΥ και ιδιαίτερα της COSMOSWARE για την άψογη συνεργασία μας επί σειρά ετών.

Τέλος, ευχαριστώ θερμά τη σύζυγό μου Σταυρούλα και το γιο μου Ιωάννη, για την ηθική συμπαράσταση και βοήθειά τους.

Ελπίζω ότι, με αυτήν την εμπλουτισμένη του μορφή, το παρόν βιβλίο θα χρησιμεύσει στους αναγνώστες του και θα τους δώσει την ενημέρωση για μια επιστημονική περιοχή, της οποίας η πρόοδος καθορίζει σε μεγάλο βαθμό τη βιομηχανική ανάπτυξη ποικίλων τομέων.

Δημήτρης Ι. Παντελής
Αθήνα
Μάρτης 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ Α΄ ΕΚΔΟΣΗΣ	7
ΠΡΟΛΟΓΟΣ Β΄ ΕΚΔΟΣΗΣ	9
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	11
ΓΕΝΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	17
I. ΠΟΛΥΜΕΡΗ ΥΛΙΚΑ	21
I.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	23
I.2. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΜΑΚΡΟΜΟΡΙΟΥ	26
I.2.1. ΜΑΚΡΟΜΟΡΙΟ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ	26
I.2.2. ΠΟΛΥΜΕΡΙΣΜΟΣ	28
I.3. ΔΟΜΗ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ	32
I.3.1. ΑΤΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΣΤΑ ΠΟΛΥΜΕΡΗ	32
I.3.1.1. Ατομικοί δεσμοί	32
I.3.1.2. Σχηματισμός αλυσίδας πολυμερούς	34
I.3.2. ΜΙΚΡΟΔΟΜΗ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ	36
I.3.2.1. Άμορφα πολυμερή	36
I.3.2.2. Κρυσταλλικά πολυμερή	37
I.3.2.3. Παράγοντες που επιδρούν στην κρυσταλλικότητα των πολυμερών	38
I.4. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ	41
I.5. ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ	49
I.5.1. ΦΥΣΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ	49
I.5.1.1. Πυκνότητα	49
I.5.1.2. Θερμικές ιδιότητες	50
I.5.1.3. Ηλεκτρικές ιδιότητες	50

I.5.1.4. Οπτικές ιδιότητες	51
I.5.2. ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ	52
I.5.2.1. Ελαστική συμπεριφορά	53
I.5.2.2. Αντοχή σε θραύση πολυμερών	57
I.5.2.3. Ιεωδοελαστικότητα θερμοπλαστικών	60
I.5.2.4. Ερπισμός και αντοχή σε κρούση πολυμερών	62
I.5.2.5. Τριβή – Φθορά	63
I.5.2.6. Χαλάρωση τάσεων	63
I.5.2.7. Μηχανική συμπεριφορά αφρωδών πολυμερών υλικών	64
I.5.3. ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΔΙΟΤΗΤΩΝ	65
I.6. ΑΠΟΣΥΝΘΕΣΗ ή ΓΗΡΑΝΣΗ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ	67
I.6.1. ΦΥΣΙΚΗ ΑΠΟΣΥΝΘΕΣΗ.....	67
I.6.2. ΧΗΜΙΚΗ ΑΠΟΣΥΝΘΕΣΗ	68
I.6.3. ΘΕΡΜΙΚΗ ΓΗΡΑΝΣΗ	69
I.6.4. ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΠΟΣΥΝΘΕΣΗ	70
I.6.5. ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΗ ΑΠΟΣΥΝΘΕΣΗ ή ΒΙΟΧΗΜΙΚΗ ΓΗΡΑΝΣΗ	70
I.7. ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ	72
I.7.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	72
I.7.2. ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΘΕΡΜΟΠΛΑΣΤΙΚΩΝ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ	73
I.7.3. ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΘΕΡΜΟΣΚΛΗΡΥΝΟΜΕΝΩΝ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ ΚΑΙ ΕΛΑΣΤΟΜΕΡΩΝ	83
I.7.4. ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΣΩ ΤΗΓΜΑΤΟΣ	85
I.7.5. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΦΡΩΔΩΝ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ	86
I.8. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΠΟΛΥΜΕΡΩΝ	89
II. ΚΕΡΑΜΙΚΑ & ΓΥΑΛΙΑ	91
II.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	93
II.2. ΔΟΜΗ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ	96
II.2.1. ΑΤΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΣΤΑ ΚΕΡΑΜΙΚΑ	96
II.2.2. ΜΙΚΡΟΔΟΜΗ ΤΩΝ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ	98
II.3. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	102
II.3.1. ΓΕΝΙΚΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ	102
II.3.2. ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΚΕΡΑΜΙΚΑ	103
II.3.3. ΠΡΟΗΓΜΕΝΑ ΚΕΡΑΜΙΚΑ	106
II.3.3.1. Γενικά	106
II.3.3.2. Χημική σύσταση και γενικές ιδιότητες	107
II.3.3.3. Χαρακτηριστικά προηγμένα κεραμικά και εφαρμογές	108
II.3.4. ΓΥΑΛΙΑ	114
II.3.4.1. Κοινά γυαλιά	114
II.3.4.2. Κεραμικά γυαλιά	115
II.4. ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ	117
II.4.1. ΦΥΣΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ	117

II.4.1.1. Ηλεκτρικές ιδιότητες	117
II.4.1.2. Θερμικές ιδιότητες	117
II.4.1.3. Οπτικές ιδιότητες	120
II.4.2. ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ	120
II.4.2.1. Σκληρότητα	120
II.4.2.2. Στιβαρότητα και αντοχή των κεραμικών	122
II.4.2.3. Αντοχή σε θραύση	126
II.4.2.4. Αντοχή σε θερμικούς αιφνιδιασμούς	129
II.4.2.5. Ερπισμός κεραμικών	131
II.4.2.6. Κόπωση των κεραμικών	132
II.4.2.7. Φθορά – Εκτριβή των κεραμικών	132
II.4.3. ΆΛΛΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ	133
II.4.3.1. Αντοχή σε διάβρωση	133
II.4.3.2. Προσρόφηση – Κατάλυση	133
II.4.3.3. Βιοσυμβατότητα	134
II.4.4. ΠΙΝΑΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΩΝ	135
II.5. ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ	137
II.5.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	137
II.5.2. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΜΗ ΑΜΟΡΦΩΝ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ	138
II.5.2.1. Προετοιμασία πρώτων υλών για μορφοποίηση	138
II.5.2.2. Τεχνικές μορφοποίησης μη άμορφων κεραμικών	141
II.5.2.3. Ξήρανση μορφοποιημένου κεραμικού	148
II.5.2.4. Έψηση μορφοποιημένου κεραμικού	148
II.5.2.5. Μορφοποίηση παραδοσιακών κεραμικών	153
II.5.2.6. Χαρακτηριστικά παραδείγματα μορφοποίησης προηγμένων κεραμικών	154
II.5.3. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΓΥΑΛΙΩΝ	156
II.5.4. ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΕΡΑΜΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ	159
II.5.5. ΣΥΝΔΕΣΕΙΣ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ	160
II.6. ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΕΡΑΜΙΚΩΝ	162
II.6.1. ΠΥΡΙΜΑΧΑ ΚΕΡΑΜΙΚΑ	162
II.6.2. ΚΕΡΑΜΙΚΑ ΕΠΙΣΤΡΩΜΑΤΑ	164
II.6.3. ΥΠΕΡΑΓΩΓΙΜΑ ΚΕΡΑΜΙΚΑ	173
II.6.3.1. Εισαγωγή	173
II.6.3.2. Δομή και ταξινόμηση υπεραγώγιμων κεραμικών	175
II.6.3.3. Χαρακτηριστικά φαινόμενα υπεραγώγιμων υλικών	177
II.6.3.4. Σύνθεση και μορφοποίηση υπεραγώγιμων υλικών	181
II.6.3.5. Εφαρμογές υπεραγώγιμων υλικών	187
III. ΣΥΝΘΕΤΑ ΥΛΙΚΑ	189
III.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	191
III.2. ΣΥΝΘΕΤΑ ΥΛΙΚΑ ΜΕ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΙΝΩΝ	193
III.2.1. ΤΑΞΙΝΟΝΟΜΗΣΗ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΜΕ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΙΝΩΝ	193
III.2.2. ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΜΕΡΗ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΜΕ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΙΝΩΝ	194

III.2.2.1. Ενισχυτικές ίνες	194
III.2.2.2. Μήτρες	202
III.2.2.3. Επιλογή ενισχυτικών ινών και μήτρας	205
III.2.3. ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ	
ΜΕ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΙΝΩΝ	214
III.2.3.1. Συμπεριφορά σε εφελκυσμό	214
III.2.3.2. Συμπεριφορά σε θλίψη	222
III.2.3.3. Δυσθραυστότητα σύνθετων υλικών με ενίσχυση ινών	222
III.2.3.4. Αντοχή των σύνθετων υλικών σε κόπωση	225
III.2.3.5. Συμπεριφορά σύνθετων υλικών σε τριβή	226
III.2.4. ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΜΕ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΙΝΩΝ	226
III.2.4.1. Μορφοποίηση σύνθετου οργανικής μήτρας	227
III.2.4.2. Μορφοποίηση σύνθετου μεταλλικής μήτρας	230
III.2.4.3. Μορφοποίηση σύνθετου κεραμικής μήτρας	232
III.3. ΣΥΝΘΕΤΑ ΥΛΙΚΑ ΜΕ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΩΜΑΤΙΔΙΩΝ	233
III.3.1. ΓΕΝΙΚΑ	233
III.3.2. ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ	234
III.3.3. ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΜΕ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΩΜΑΤΙΔΙΩΝ	235
III.4. ΣΤΡΩΜΑΤΙΚΑ ΣΥΝΘΕΤΑ ΥΛΙΚΑ	237
III.4.1. ΓΕΝΙΚΑ	237
III.4.2. ΕΠΙΣΤΡΩΜΕΝΑ ΥΛΙΚΑ	237
III.4.3. ΔΙΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΣΥΝΘΕΤΑ ΥΛΙΚΑ	239
III.4.4. ΠΟΛΥΣΤΡΩΜΑΤΙΚΑ & SANDWICH ΥΛΙΚΑ	241
III.5. ΣΥΝΘΕΤΑ ΥΛΙΚΑ ΣΤΗΝ ΑΕΡΟΝΑΥΠΗΓΙΚΗ	243
III.5.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	243
III.5.2. ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ ΣΥΝΘΕΤΩΝ	244
III.5.3. ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΕΡΟΝΑΥΠΗΓΙΚΗ	246
III.5.4. ΤΥΠΟΙ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΤΗΣ ΑΕΡΟΝΑΥΠΗΓΙΚΗΣ	249
III.5.5. ΔΟΜΙΚΗ ΣΥΛΛΗΨΗ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ	254
III.5.6. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΤΥΠΟΥΣ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ	258
III.5.7. ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ..	264
IV. ΞΥΛΟ	265
IV.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	267
IV.2. ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ	270
IV.2.1. ΜΑΚΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	271
IV.2.2. ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	273
IV.2.3. ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΜΟΡΙΑΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ	275
IV.2.4. ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ	279
IV.3. ΕΙΔΗ ΞΥΛΩΝ	280

IV.4. ΦΥΣΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ	283
IV.4.1. ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ	283
IV.4.2. ΥΓΡΟΣΚΟΠΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΞΗΡΑΝΣΗ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ	283
IV.4.3. ΆΛΛΕΣ ΦΥΣΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ	287
IV.5. ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ	289
IV.5.1. ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	291
IV.5.2. ΑΝΤΟΧΗ ΣΕ ΕΦΕΛΚΥΣΜΟ ΚΑΙ ΘΛΙΨΗ	292
IV.5.3. ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΕ ΚΡΟΥΣΗ – ΔΥΣΘΡΑΥΣΤΟΤΗΤΑ	294
IV.6. ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ	295
IV.6.1. ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ ΜΟΡΦΗΣ	295
IV.6.2. ΑΝΑΤΟΜΙΚΑ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ	295
IV.6.3. ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΟΜΗΣ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ	295
IV.7. ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ	296
IV.7.1. ΞΗΡΑΝΣΗ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ	296
IV.7.2. ΔΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ	297
IV.7.3. ΧΗΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ	297
IV.7.4. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΞΥΛΟΥ ΜΕ ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΕΠΙΣΤΡΩΜΑΤΑ	298
IV.8. ΕΙΔΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΞΥΛΕΙΑΣ	299
IV.9. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΞΥΛΕΙΑΣ	299
IV.9.1. ΣΥΓΚΟΛΛΗΤΑ ΥΛΙΚΑ ΞΥΛΕΙΑΣ	302
IV.9.2. ΠΟΛΥΣΤΡΩΜΑΤΙΚΑ ΥΛΙΚΑ ΞΥΛΕΙΑΣ	303
IV.9.3. ΞΥΛΕΙΑ ΑΠΟ ΤΕΜΑΧΙΔΙΑ ΞΥΛΟΥ	304
IV.9.4. ΜΟΡΙΟΠΛΑΚΕΣ (PARTICLEBOARD)	306
IV.9.5. ΙΝΟΠΛΑΚΕΣ (FIBERBOARD)	307
IV.10. ΤΟ ΞΥΛΟ ΣΤΗ ΝΑΥΠΗΓΙΚΗ	309
IV.10.1 Η ΝΑΥΠΗΓΙΚΗ ΤΕΧΝΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	310
IV.10.2 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΝΑΥΠΗΓΗΣΗΣ ΞΥΛΙΝΩΝ ΣΚΑΦΩΝ	312
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	317
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΙ ΑΓΓΛΙΚΟΙ ΟΡΟΙ	323